

ἐκείνου κυμωδίας τινός τοῦ κ. Γιωνδινέ, ὅπερ, κατα τὴν ἐναρξιν τῆς ἐξασκίσεως τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματός του, εὐρεθὲν ἔμπροσθεν ἐνός κ ο ρ σ ε ξεκομωμένου, ἀνέκραξε μετ' ἐνθουσιασμοῦ: «Ὅποιον ὦραϊο ἐπάγγελμα ἢ ἱατρική· καὶ τί εὐκολον!»

Ὅταν οἱ χωρικοὶ ἐβλεπον, ὅτι ὁ ἱατρός ἤρνεϊτο νὰ ἐμιλήσῃ, καὶ ἀφοῦ ἀκόμη ἐψήλάφησε τοὺς σφυγμούς των, ἤρχιζον νὰ συνδιαλέγονται περὶ διαφορῶν ἀντικειμένων· περὶ τῆς βρογχίτις, περὶ τοῦ ὠραίου καιροῦ, περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ Σουλτάνου, περὶ τῆς Ἀγιότητος τοῦ Μουλᾶ Ἐδρίς, προστάτου τῆς γῶρας, περὶ τῆς ἐσοδείας τῶν καρπῶν, περὶ τῆς πανηγύρεως τῆς ἐπαύριον. Καὶ ἐξαιφνης, ἐν στιγμῇ καθ' ἣν οὐδεὶς προσεδόκα, ἔθετον σοβαρῶς τὸ ζήτημα αὐτῶν:

— Λοιπὸν, θέλεις τώρα νὰ μᾶς εἴπῃς τί πάσχουμεν; Θέλεις νὰ μᾶς δώσεις ἱατρικά;

Ὁ ἱατρός ἐπέμενε πάντοτε εἰς τὴν βωβότητα αὐτοῦ. Τέλος, εἰς χωρικός, νοκημονέστερος καὶ ἀποφασιστικώτερος τῶν ἄλλων, ἄφινε νὰ τῷ ἐμφύγῃ χαμηλοφώνως ἢ λέξις μ π ἐ ρ δ, ἣτις σημαίνει κρουλόγημα.

— Ἔγω μ π ἐ ρ δ, ἔλεγε.

— Ἄ! ἔλεγεν ὁ ἱατρός μειδιῶν· καὶ οἱ ἄλλοι ὁμοίως ἔχουσι μ π ἐ ρ δ;

— Μάλιστα, ἐκραζον ἐν χορῷ, ὄλοι μ π ἐ ρ δ, ὄλοι μ π ἐ ρ δ!

Θὰ νομίσῃ τις, ὅτι τὸ χειμερινὸν ψῦχος τοὺς εἶχε καταστήσει φθισικούς, καταρροϊκούς, ρευματικούς. Θὰ σκεφθῇ τις, ὅτι εἶχον ζέ σ τ η καὶ κ ρ ὄ ν, ὡς λέγει ὁ λαὸς τῶν Παρισίων. Καὶ ὅμως θὰ ἠπατάτο πᾶς ὁ ὑποθέτων ταῦτα, διότι ἡ ἀσθένεια ἐξ ἧς πάσχουσι πάντες οἱ μαροκινοὶ, οἱ φθάσαντες εἰς ἡλικίαν, εἶνε φύσεως πολὺ διαφόρου. Διὰ νὰ ἐννοηθῇ εἰς τί συνίσταται αὐτὸ τὸ γενικὸν κρουλόγημα τὸ ὅποιον μαστίζει ὄλους, πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐν Μαρόκῳ νυμφεύονται πολὺ ἐνωρίς. Ἄμα ὡς ἀναφανῆ ἢ ἤβη, σπεύδουσι νὰ ἀποκτήσωσι γυναῖκας, ἀγοράζοντες ὅσας σκιάβας τοῖς ἐπιτρέπει ἡ περιουσία αὐτῶν. Ἐπί τινα ἔτη οὐδεὶς πάσχει ἐκ τοῦ μ π ἐ ρ δ, καὶ τὰ πάντα βαίνουσι κατ' εὐχὴν καὶ εἰς τὰς πολυπληθεστάτας οἰκογενείας. Ἀλλὰ βαθμηδὸν προχωρεῖ ἡ ἡλικία, οὐχὶ τὸ γῆρας, ἀλλ' ἡλικία ἀρκούντως ἀπομεμαρυσμένη τῶν ὠραίων ἡμερῶν τῆς πρώτης νεότητος. Οἱ Μαροκινοὶ διάγουσι βίον ὅσον τὸ δυνατὸν ἀνηρότερον. Τρέφονται κατὰ τρόπον ἀρκούντως ἀηδῆ. Καὶ οἱ ὀλιγώτερον εὐπόροι καταβρογχίζουσιν ἀκόμη ἀναρίθμητα κύπελλα σακχαρωμένου τεύου. Ἡ ζωὴ αὕτη, συνδυαζομένη πρὸς τὴν ὑπαρξίν τοῦ συζύγου τοῦ διαρκῶς ἐνεργούντος ἐν χαρμίῳ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πολυπληθεῖ, ἔχει συνεπείας, αἵτινες ταχέως ἐκδηλοῦνται. Τὸ περίφημον ψῦχος ἀρχίζει νὰ ἐμφανίζηται. Ἀντὶ νὰ μέμψονται ἑαυτοὺς, οἱ μαροκινοὶ ἐπιρρίπτουσι τὰ σφάλματα εἰς τὰς γυναῖκας των, αἵτινες γηράσκουσι ταχύτερον αὐτῶν, καὶ καθίστανται κατεσκληκυῖαι κατὰ τὸ τριακοστὸν πέμπτον ἢ τεσσαρακοστὸν ἔτος. Καὶ ἐπειδὴ τὸ διαζύγιον εἶνε εὐκολον, τὰς χωρίζουσι καὶ νυμφεύονται πολλάς ὁμοῦ νεάνιδας νεωτάτας καὶ

ὠραιοτάτας. Παραδόξως ὅμως, τὸ κακὸν ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ αὐξάνει τότε. Καὶ ἰδοὺ διατὶ, περικυκλοῦντες τὸν εὐρωπαϊὸν ἱατρὸν, κραυγάζουσιν ὄλοι μ π ἐ ρ δ! μ π ἐ ρ δ! Μεταξὺ ὄλων ὅσοι ἤλθον νὰ συμβουλευθῶσι τὸν ἱατρὸν τῆς ἡμετέρας πρεσβείας κατὰ τὴν ἐκεῖ διαμονὴν μας, δύο μόνον εἶχον ἔλθει πρὸς θεραπείαν ἄλλων νοσημάτων· ἀλλὰ καὶ οὗτοι, δὲν ἐπασχον αὐτοὶ, ἀλλ' αἱ γυναῖκες των. Εἶχον ὀφθαλμίαν, καὶ οἱ σύζυγοί των ἐπεθύμου, ἵνα ὁ ἱατρός τὰς θεραπεύσῃ, εἰ δυνατὸν, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τοὺς ὀφθαλμούς των, διότι τοῦτο δὲν θεωρεῖται τόσο ἐνδοξόν.

Σ' ΑΓΑΠΩ

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ)

(Συνέχεια)

— ...Καὶ τῆς παραφροσύνης παρελθούσης, τοῦ ἀνέμου τῆς τρικυμίας κοπάσαντος, ὁ σύζυγός σου θέλει ἐπανέλθει πρὸς σέ, διότι μόνον τὴν τιμιότητα δὲν τὴν βαρύνεται κανεὶς εἰς τὸν κόσμον. Θὰ σοὶ ἐπανέλθῃ ἀθροῦτως, φιλύποπος κατ' ἀρχὰς καὶ ἔτοιμος εἰς ἀπαντήσεις διὰ πάντα τυχὸν ὑπαινιγμόν... διότι οἱ ἄνδρες σύγκεινται ἐξ ὑπερηφανείας καὶ φιλαυτίας... ἀλλ' ἔχουσι καὶ δικαιοσύνην, ἣτις ἐλλείπει εἰς ὑμᾶς τὰς γυναῖκας, καὶ ἡ δικαιοσύνη θριαμβεῖ... Οὕτως, ἀνευ θορύβου, ἀνευ κρότου, μικρῶν καὶ κατ' ὀλίγον, ὁ σύζυγός σου θέλει πληρώσει καὶ αὐτὴς παρὰ σοὶ τὴν θέσιν, ἣν ἀφῆκε κενήν... Καὶ ὅταν θὰ εἶνε βέβαιος ὅτι ἐκτίσαστο καὶ πάλιν τὴν καρδίαν σου, αὐτὸς μόνος θὰ σοὶ ζητήσῃ συγγνώμην, χωρὶς νὰ τὸν ὑποχρεώσῃς εἰς τοῦτο, χωρὶς νὰ τὸν παρακαλέσῃς!...

Ἡ Γενεβιέβη ἤκουσε ταύτην τὴν φορὰν, διότι ὁ Τρέγκ ἐθλίβε τὸν βραχίονα αὐτῆς, διὰ νὰ ἐφελκῆσθῃ τὴν προσοχὴν της.

— Δὲν θὰ δυνηθῶ... αἰσθάνομαι ὅτι ἐγείνω κακὴ... ἔχω ὄρεξιν νὰ δαγκάσω, νὰ ξεσχίσω, καὶ φοβῶμαι ἐμαυτήν!

— Δὲν ἀγαπᾷς πλέον τὸν πατέρα σου...

Ἡ Γενεβιέβη παρεμέρισε τὸν ἀέρα πρὸ αὐτῆς μηχανικῆς κινήσεως τῆς χειρὸς, ὅπως ἀποφύγῃ τὸ αἰώνιον φάρμακον, ὅπερ παρίστατο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της. Καὶ σκληρὰ ἐν τῷ ἐγωϊσμῷ τῆς δυστυχίας της:

— Ὅχι, δὲν ἀγαπῶ πλέον κανένα, εἶπε· νὰ μισῶ μόνον δύναμαι...

Ὁ Μοντβριὰν ἦτο ἐν τῷ πύργῳ, ὅταν ἐπέστρεψαν. Ἐπανήρχετο κάποτε, κατ' ἄς στιγμὰς τὸν ἀνέμενον ὀλιγώτερον. Τὸ ψυχρὸν καὶ σκληρὸν πρόσωπόν του ἐπέβλαπτε ἐπὶ τῶν πλησιαζόντων αὐτοῦ. Εἶχεν ἀφιχθῆ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ἔσχατον ὄριον τοῦ ἐκνευρισμοῦ, ἐνθὰ ἄρχονται αἱ βιαιότητες, καὶ ἡ ἐγκατάλειψις ἑαυτοῦ, καὶ ἡ ἀπολάκτισις πάσης ἐπιφυλά-

ξως, πάσης ψυχραιμίας. "Όταν ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ εὐρισκόμενος, συνηντᾶτο εἰς Λαμότ-Φεϊλὺ μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, τῇ ὠμίλει μὲ φωνὴν τραχεῖαν, ἀποστρεφὼν ἀπ' αὐτῆς τοὺς ὀφθαλμούς — δειλὸς καὶ κτηνώδης ἐνταυτῷ. "Όσον ἀφορᾷ τὸν Τρέγκ, ἀπέφυγε πᾶσαν εὐκαιρίαν τοῦ νὰ συναντήσῃ αὐτόν. Ὁ γέρον ἠρέθιζε τὰ νεῦρα αὐτοῦ, ἀλλὰ μεθ' ὅλα ταῦτα, δὲν ἦτο ἐντελῶς ἡσυχος ἐμπροσθέν του. Ὁ Τρέγκ ἦτο ἀνὴρ ὅσον δὲ καὶ ἂν ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἰσχυρὸν ἐν τῷ οἴκῳ του ὁ Μοντβριάν, τὸ αὐστηρὸν καὶ θλιβερόν βλέμμα τοῦ ἐμποροῦ τῶν ὄπλων τὸν ἐτάραττε, εἰς τὸ πείσμα τῆς ὑπερφηφάνειας του.

Ὁ Τρέγκ, κατόπιν τῆς προσηγηθείσης σκηνῆς μετὰ τῆς θυγατρὸς του, μετέβη καὶ ἐκτύπησε τὴν θύραν τοῦ κόμητος· εἰσῆλθε δὲ ἀμέσως, μόνον ὅτι δὲν τῷ ἀπήντησαν.

Ὁ Μοντβριάν συναφρωῦθη καὶ δὲν ἐπρόφερε λέξιν. Ἦτο περικυκλωμένος ἐξ ἀσπρορρούχων, ἐνδυμάτων καὶ ἐγγράφων. Χονδρὸς μάρσιπος, ἀνοιχτός, εὐρίσκετο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου του. Ὁ Τρέγκ ἐσταμάτησεν εἰς τὸ κατώφλιον, ἐκπλαγείς.

— Ἐμέλλετε ν' ἀναχωρήσητε ;

— Μάλιστα. Τί σᾶς μέλλει ;

— Διάβολε ! Μάλιστα, μ' ἐνδιαφέρει τοῦτο. Ἐμέλλετε ν' ἀναχωρήσητε, ἁμοῦ μὲ τὴν ἐρωμένην σας ἴσως, καὶ ἄνευ τῆς βοήθειας οὐδ' αὐτοῦ τοῦ θαλαμηπόλου σας κάμνετε τὰς ἐτοιμασίας σας... Ἐμέλλετε ν' ἀναχωρήσητε κρυπτόμενος, ὡς ἄνθρωπος διαπράξας κακὴν τινα πράξιν...

— Κύριε Τρέγκ, εἶπεν ὁ κόμης, δὲν ἐζήτησα τὰς συμβουλὰς σας. Δὲν ἔχω ἀνάγκην τῶν παραινεσέων σας, καὶ θὰ σᾶς εἶμαι λίαν ὑπόχρεως, ἐὰν μὲ ἀπκλάξητε τῆς θέας τῆς λύπης σας.

— Αἱ ἐπιπλήξεις τὰς ὁποίας ἤθελον σᾶς ἀπευθύνει, κύριε, θὰ ἦσαν ἀνωφελεῖς. Γνωρίζετε κάλλιστα τί γίνεται ἐνταῦθα. "Όσον ἀπομεμακρυσμένος καὶ ἂν διατελῆτε ἀπὸ τῆς γυναικὸς σας, δὲν δύνασθε νὰ μὴ μαντεύητε τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον τῇ προξενεῖτε. Ὑποφέρει ἕνεκα τῆς σκανδαλώδους διαγωγῆς σας. Ἐχει ὑπὲρ ἑαυτῆς τὴν ὑπερφηφάνειαν, ἥτις προέρχεται ἐκ τῆς καρδίας της, καὶ τὴν περιφρόνησιν τῶν ἀδυναμιῶν σας, ἀλλὰ σᾶς ἀγαπᾷ πάντοτε. Περὶ τούτου θέλω νὰ σᾶς ἡμιλήσω.

— Κύριε Τρέγκ, θὰ μοι ἦτο κοπιῶδες νὰ φιλονεικήσω μεθ' ὑμῶν. Ἄλλως δὲ, ἡ συζήτησις μας δὲν θὰ ἀπέληγεν εἰς τίποτε. Ἡ ἡλικία σας, ἡ ἰδιοσυγκρασία σας καὶ ἡ κοινωνικὴ σας τάξις σᾶς κάμνουν νὰ ἔχητε ἐννοίαν τοῦ βίου ὅπως διάφορον τῆς ἰδικῆς μου. Θὰ ἦτο δύσκολον νὰ συνεννοηθῶμεν. Κάλλιον νὰ μείνωμεν ἕως ἐδῶ.

— Τὸ καθῆκον μου, καὶ ζητήματά τινα φιλοανθρωπίας, μὲ ὑποχρεοῦσι νὰ μὴ λάβω ὑπ' ὄψει τὴν ἐπιθυμίαν σας, κύριε. Εἶνε δυνατόν νὰ μὴ ἔχω ἐννοίαν τοῦ βίου ὁμοίαν πρὸς τὴν ἰδικὴν σας· τοῦτο μάλιστα εἶνε βέβαιον. Ἐγὼ ἐζήτησα τὴν εὐτυχίαν μου ἐκ τῆς τῶν ἄλλων, ἐκ τῆς εὐτυχίας ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἀγαπᾷ. Ὅλη μου ἡ ζωὴ ἐκεῖ εὐρίσκεται. Εἰσθε ἐλεύθερος νὰ ἐκλάβητε ὑμεῖς τὴν ζωὴν σας κατ' ἄλλον τρόπον.

— Ἄρκουν αἱ φιλοσοφίαι. Ποῦ θέλετε νὰ φθάσητε ;

— Ἡ κόρη μου σᾶς ἀγαπᾷ, κύριε δὲ Μοντβριάν, καίτοι εἰσθε ἀνάξιος αὐτῆς, καὶ εἰς πείσμα τῶν δακρύων της. Λοιπὸν ! ὁ ἔρωσ αὐτὸς μὲ τρομάζει.

— Ἄ ! Ἄ ! ὁ ἔρωσ αὐτὸς σᾶς φοβίζει... Δὲν ἐννοῶ, τὸ ἠξεῦρετε ;

— Ἐὰν ἡ Γενεβιέβη εἶχεν αἰσθανθῆ ἐκλείποντα, ἐκ περιφρονησεως λίαν φυσικῆς, τὸν ἔρωτα δν τῇ ἐνεπνεύσατε, θὰ ἐδέχετο νῦν ἀδιαφόρως τὴν ἐγκατάλεψιν σας... Ἄλλ' εἶνε ζηλότυπος. Δὲν τὸ παρετηρήσατε αὐτὸ, κύριε ;

— Μὰ τὴν πίστιν μου, ὄχι, καὶ εἶνε μεγάλη τιμὴ τοῦτο...

— Μὴ ἀστειεύεσθε, κύριε δὲ Μοντβριάν, διότι φοβοῦμαι μήπως βαδίζομεν εἰς καταστροφὴν...

— Φοβεῖσθε... δι' αὐτὴν ἢ δι' ἐμέ ;

— Δι' αὐτὴν, οὐχὶ ἀμέσως. Ἐν τούτοις, τὴν κρίνω κατάλληλον νὰ διαπράξῃ παραφροσύνην τινά. Ἡ ἀπηλπισμένη αὐτὴ δὲν φοβεῖται τὸν θάνατον· ἀλλὰ δὲν θὰ θελήσῃ ν' ἀποθάνῃ ἀνεκδίκητος. Καὶ ἐπειδὴ σᾶς ἀγαπᾷ, δὲν θὰ ἐκδικηθῇ καθ' ὑμῶν.

— Κατὰ τίνας λοιπὸν ; εἶπε μὲ χροιάν τινά ἀνησυχίας.

— Εἶνε ἀνάγκη νὰ προφέρω τὸ ὄνομα αὐτῆς ;

Ὁ Μοντβριάν ὤρμησε πρὸς τὸν Τρέγκ, ἐθλίψε τὴν χεῖρα του, καὶ μετ' ἀγωνίας :

— Τί ἠξεῦρετε ;... Τί τρέχει !.. Ποῖαν τρέλλαν μελετᾷ ;

— Τίποτε δὲν μοι εἶπε τίποτε δὲν ἐμάντευσα. Ἄλλ' ἐκεῖνο περὶ τοῦ ὁποίου εἶμαι βέβαιος, εἶνε, ὅτι ἡ φαντασία της ἀδιακόπως ἐργάζεται, τὸ μῖσος αὐτῆς αὐξάνει. Καὶ ἦλθον νὰ σᾶς εἶπω νὰ προσέξητε, οὐχὶ ἐξ οἴκτου πρὸς τὴν γυναῖκα, εἰς ἣν μέλλει νὰ φθάσῃ ἡ ἐκδίκησις, ἀλλ' ἐξ οἴκτου πρὸς τὴν γυναῖκα σας, ἐκ οἴκτου πρὸς τὸν υἱὸν σας.

— Ἰδέαι γεροντικαί, ἐψιθύρουν ὁ Μοντβριάν μετὰ τὴν ὀδόντων του...

— Δὲν ἠξεῦρω, σᾶς λέγω, τί ὄνειροπολεῖ δύναται νὰ φαντάζηται φοβερά πράγματα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ τοιοῦτον ἔσται δίκαιον Ἐζήσατε πολὺ ὀλίγον πλησίον τῆς θυγατρὸς μου, ὥστε νὰ τὴν γνωρίσητε κατὰ βάθος. Εἶνε διάπυρος καὶ περιπαθῆς. Προφυλαχθῆτε.

— Ἰδέαι παράφρονος ! ἐπανελάθειν ὁ Μοντβριάν, καὶ ἀνύψωσε τοὺς ὤμους. Ἐν τούτοις, ἐνόμισε πρέπον νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν μπάρμπα Τρέγκ.

— Κύριε δὲ Μοντβριάν, εἶπεν ὁ ἔμπορος τῶν ὄπλων, ἡ θυγάτηρ μου εἶνε πολὺ ὑπερήφανος, καὶ ὑπὲρ τὸ δέον τὴν ἐψυχράνατε, ὥστε νὰ σᾶς παρακαλέσῃ. Ἐν τούτοις, πιστεύσατέ με, εἶνε ἐτοίμη νὰ σᾶς ἀπονεύμῃ συγγνώμην. Ἐπανελάθετε εἰς αὐτήν. Θὰ λησμονήσῃ τὰς βιαιότητάς σας, τὰς τραχύτητάς σας, τὴν περιφρόνησιν σας πρὸς τὸν ἔρωτά της, τὸ σκάνδαλον τοῦ δημοσίου ἔρωτός σας. Δὲν παρέρχεται οὔτε ἡμέρα οὔτε νύξ, καθ' ἣν νὰ μὴ κλαίῃ Ποσάκις τὴν συνέλαβον μὲ τοὺς ὀφθαλμούς ἐρυθρούς ! Εἶχον δίκαιον, ἄλλοτε, ἐναντιούμενος εἰς τὸν γάμον τοῦτον, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην ποτὲ ν' ἀντιστῶ εἰς

τὴν θυγατέρα μου. Ἐξεύρετε τί λέγει ἡ δυστυχῆς, ἐν τῷ μίσῳ τῶν θρήνων της, ὅταν δὲν ὑποπιέυεται ὅτι τὴν ἐπιτηρῶ καὶ τὴν ἀκούω — διότι τὴν ἐπιτηρῶ, κύριε, φοβούμενος μὴ τῇ ἐπέλθῃ καμμία παραφορά πυρετοῦ — λέγει: «Μ' ἔκαμε γυναῖκα δυστυχέστεραν τῆς Καρλόττας δ' Ἀλβρέτ». Καὶ ἀρχίζει ν' ἀπαγγέλλῃ τὰς στροφὰς ἐνὸς ἔσματος, τὸ ὁποῖον γνωρίζω ἐκ στήθους, ἐγὼ ὅστις εἶμαι γηραιὸς θιασώτης ὄλων τῶν πεπαλαιωμένων μύθων, μεθ' ὧν συνέζησα: «Ἡ δέσποινα τοῦ Κοῦμνορ - Χάλ παρεπονείτο ἐντὸς τοῦ μονήρους καὶ σκοτεινοῦ ἐνδικοιτηματόσ της. Πλέον τοῦ ἐνὸς δάκρυα πικρὰ ἔπесον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν της. Καὶ πρὶν αἰ ἀκτίνες τῆς ἡοῦς ἐπανεέλθωσι καὶ πάλιν εἰς τὸ σκοτεινὸν καὶ μονῆρες Κοῦμνορ-Χάλ, τρίς ὁ κώδων τῶν νεκρῶν ἤκουσθη ἤχων ἤχος πένθιμος ἐδόνισε τοὺς ἀέρας, καὶ ὁ μαῦρος κόραξ τρεῖς φορὰς ἐθίξε διὰ τῶν πτερύγων του τοὺς πύργους τοῦ Κοῦμνορ-Χάλ».

— Δὲν εἶνε πολὺ τερπνὰ αὐτὰ ὁποῦ μοῦ ψάλλετε ἐδῶ, κύριε Τρέγκ. Καὶ ἐὰν εἶχετε διδάξει τὴν κόρη σας νὰ ζῆ τὴν πραγματικὴν ζωὴν, καὶ οὐχὶ ν' ἀναζῆ εἰς τὸ παρελθόν, πρὸ πάντων δὲ, νὰ μὴ ἀκούῃ τόσον τὴν φαντασίαν αὐτῆς, θὰ ἦτο ἡσυχος σήμερον, ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς. Ἐνῶ ἤδη, πλάττει χιμαίρας!

— Ἐπραξα τὸ καθήκον μου, κύριε. Θὰ ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ τῆς Γενεβιέθης. Ὑμεῖς δὲ, προσέχετε τὴν κυρίαν δὲ Σιαντεραιν. Ἄλλὰ πρὶν σὰς ἀφήσω, ἀκόμη μίαν λέξιν. Δίδων ὑμῖν εἰς γάμον τὸν θησαυρὸν τοῦτο τῆς ἀγαθότητος, τῆς χάριτος καὶ τῆς τρυφερότητος, εἶχον εἶπει κατ' ἐμαυτὸν, ὅτι θὰ εἴσθε ἕνας ἄθλιος, ἐὰν δὲν τὴν καθιστᾶτε εὐτυχῆ...

Ἐσταμάτησε, καὶ ἔπειτα ἀπλούστατα, ὡς ἔκαμνε καὶ ἔλεγεν ὄλους του τοὺς λόγους:

— Λοιπὸν, εἴσθε ἕνας ἄθλιος, κύριε!

Ὁ Μοντβριὰν ἐβάδισε κατὰ τοῦ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου, μὲ τὰς πυγμὰς συνεσφιγμένας, ἀλλ' ἔσταμάτησεν. Εἶχεν ἐνώπιόν του ἕνα γέροντα.

— Ἐὰν ἡ Γενεβιέθῃ εἶνε τόσον ἀξιολύπητος, διατί δὲν ζητεῖ χωρισμόν;

— Θὰ ὑπάγω νὰ τὴν συμβουλεύσω τοῦτο αὐθημερόν!

— Καὶ δὲν θὰ ἀντιπαθῶ ποσῶς, σὰς τὸ ὑπόσχομαι.

Ὁ Τρέγκ συνήντησε μετ' ὀλίγον τὴν θυγατέρα του. Ἡ Γενεβιέθῃ ἦτο εἰς τὰ δωμάτια της, εἰς οὐδὲν ἀσχολουμένη, ὡς πάντοτε.

— Εἶδον τὸν συζυγόν σου.

— Ἄ! τί εἶχετε λοιπὸν νὰ τὸν εἴπητε; Ποτὲ δὲν τὸν ἠγαπήσατε. Ἡ ἀντιπάθειά σας εἶνε δεδικαιολογημένη. Μὴ τὸν παροργίζετε· μὴ τὸν ὠθεῖτε εἰς τὰ ἄκρα.

— Δὲν στοχάζεσαι ὡς καὶ ἐγὼ, τέκνον μου, ὅτι ἡ μετ' αὐτοῦ συμβίωσις κατέστη ἀδύνατος, ἀναξία σοῦ...

— Ἐὰν τὸ στοχάζωμαι!! εἶπεν ἐκείνη μὲ τοὺς ὀδόντας συνεσφιγμένους καὶ μὲ βλέμμα κακόν.

— Θὰ ἐφαίνεσο ἀποδεχομένη τὴν κατάστασιν, καὶ

μέρος τῆς αἰσχύνης θὰ ἀντηνάκλα ἐπὶ σοῦ, ἐὰν ἐζῆς ἐδῶ ἐπὶ μακρότερον χρόνον.

— Μὴ φοβείσθε τίποτε· τὸ τοιοῦτον οὐδόλως θέλει μὲ θίξει. Ἄλλως δὲ, ὡς ἔχωμεν καὶ ὀλίγην ὑπομονὴν. Θέλω νὰ ἐκδικηθῶ ἐν πρώτοις... Δὲν ἠξεύρω πῶς... Κατόπιν βλέπομεν...

— Συνέλθε εἰς σεαυτὴν, σκέφθητι. Ἄχθε ὑπ' ὄψει τὸ τέκνον σου, τὸ μέλλον. Δὲν σε θμιλῶ περὶ ἐμοῦ, ἀφοῦ δὲν με ἀγαπᾶς πλέον. Κατὰ τίνας θὰ ἐκδικηθῆς; Κατ' αὐτοῦ; Ἄλλὰ δὲν τὸν μισεῖς. Τόσον καλῶς ἔλαβε κατοχὴν τῆς καρδίας σου, ὥστε δὲν ἠδυνήθης εἰσέτι νὰ τὸν ἀποδιώγῃς ἐξ αὐτῆς, μεθ' ὅσα καὶ ἂν συνέβησαν. Κατ' ἐκείνης; Αὐτὴ εἶνε μία δυστυχῆς, τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ οἰκτεῖρῃ τις μᾶλλον, διότι ταχέως θέλει βαρυνθῆ τὸν Ἐκτορα, ἐὰν ἐκεῖνος δὲν βαρυνθῆ ἀμέσως αὐτὴν.

Ἡ κόμησσα ὅμως δὲν τὸν ἤκουε πλέον. Τὴν ἀφήκε, κατεχόμενος ὑπὸ ἀπαισιῶν προαισθημάτων.

Ἡμέρας τινὰς βραδύτερον, ὁ κ. Τουρζῆς, ἐξήρχετο τοῦ γραφείου αὐτοῦ, ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Διακοσύνης, καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὸν οἶκον του, ὅπως δειπνήσῃ. Εἶχε μείνει πολὺ ἄργα, ἕνεκα δυσκόλου τινὸς ἀνακρίσεως. Καὶ ἐσπευδε, τὰς χεῖρας ἔχων ἐντὸς τοῦ ἐπενδύτου αὐτοῦ, μὲ τὸ περιλαίμιον ἀνυψωμένον, διότι ἔπνεεν ἄνεμος βόρειος εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Σιάτρης κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Ἐν τῷ ἔμα διήλθεν ἐγγύθεν αὐτοῦ καὶ τὸν ἔψαυσε διὰ τῶν ἐνδυμάτων της, μία γυνὴ, ἧς τὸ περιεργον παράστημα ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν του. Ἦτο περιτελιγμένη εἰς μανδύαν μετὰ κουκούλας, ἧτις καθίστα ἀόρατον τὸ πρόσωπόν της. Κάποτε ἔτρεχε, κάποτε ἴστατο· ἐπανήρχετο εἰς τὰ βήματά της, ἐφαίνετο ὡς νὰ ἐζήτηι τι· καὶ ὁσάκις εἰς διαβάτης ἐφαίνετο προσεγγίζων αὐτὴν, ἐχαμήλωνε ζωηρῶς τὴν κουκούλαν ἐπὶ τοῦ προσώπου της.

Ὁ Τουρζῆς τὴν παρετήρησε, μετ' ἀδιαφορίας κατ' ἀρχὰς, ἔπειτα μετὰ προσοχῆς. Αἱ ὀδοὶ ἐφωτίζοντο κακῶς καὶ προσεπάθει νὰ ἴδῃ τὴν ἀγνωστον, ὁσάκις ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα διήρχετο κάτωθεν φανοῦ ἀεριοφωτος. Ἐνόμισεν ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν γυναῖκα ταύτην... Οὐχὶ ὅταν ἔτρεχεν ἡ ἴστατο, ἀλλ' ἐκ τοῦ βαδίσματός της. Πάραυτα ἐβεβαιώθη, ὅτι δὲν ἠπατάτο. Καὶ ἀφῆκε νὰ τῷ ἐκφυγῇ ὑπόκωφος ἀναφώνησις... ἀπελπισμοῦ καὶ ἀγωνίας.

— Ἡ Γενεβιέθῃ!!! Τί ἔρα γε ἦλθε νὰ πράξῃ; Τί ζητεῖ;

Ἦτο πράγματι ἡ Γενεβιέθῃ. Τὸν εἶχεν ἀκούσει; Ἴσως, διότι, ἰδοὺ ὅτι ἀναλαμβάνει τὸ ταχύτερον βᾶδισμά της, καὶ ἐξεφανίζεται, εἰσερχομένη εἰς ὀδὸν σκοτεινὴν, εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁποίας ὑποτρέμει ἀμυδρὸν φῶς. Θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι κατεπνίγη ἐντὸς τοῦ πυκνοῦ σκότους. Ἀναποφάσιτος, ὁ Τουρζῆς ἀκούει. Μὲ χρι τῶν ὄτων αὐτοῦ ἀφικνεῖται ὁ κρότος τῶν ἐσπευσμένων βημάτων αὐτῆς ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς ὀδοῦ. Ὁρμᾶ πρὸς αὐτὴν, ἀλλὰ δὲν τὴν φθάνει. Τὴν ἔχασεν. Ἀναμφιβόλως περιεστάλη ὑπὸ τινα θύραν, τὸν ἀφῆκε νὰ παρέλθῃ, καὶ ἔπειτα ὡπισθοδρόμησεν Ὁ Τουρζῆς ἐμάντευσε τὸ στρατήγημα, καὶ ἐπανῆλ-

θεν εἰς τὰ βήματα του· τὴν εἶδε τρέχουσαν πρὸς τὰ ἔμπροσθ' ὡς σκιά, τὴν ἔφθασε.

— Κυρία δὲ Μοντβριάν... Εἶπε μετὰ φωνῆς παρηλλαγμένης... Ποῦ πηγίνετε;

— Ἀπατάσθε... δὲν εἶμαι ἰκεῖνη τὴν ὁποίαν ὑποθίτετε.

— Ἐξ οἴκοι, κυρία, ἔχετε ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμέ, σὰς ἀνεγνώρισα...

— Ἔστω λοιπὸν, εἶπε μετὰ σκληρότητος, τί με μέλλει ἐπὶ τέλους!

Ἀφῆρσε τὴν κουκούλαν της καὶ ἀφῆκε νὰ ἀποκαλυφθῇ ἡ ὄχρᾶ μορφή της. Τὰ βέβαια τῶν τελευταίων ἡμερῶν παραπολὺ τὴν εἶχον γηράσει.

— Ἔστω... εἶμαι ἡ κυρία δὲ Μοντβριάν. Μὲ τί δικαίωμα με ἐρωτᾶτε;... Μὲ τί δικαίωμα με σταματᾶτε;

— Ἐπειδὴ σὰς συναντῶ μόνη, τὴν νύκτα, εἰς μίαν πόλιν τὴν ὁποίαν μόνις γνωρίζετε.

— Ὡραία πρόφασις! Μὲ πικραλοοῦθετε ἀπὸ ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας Διατί;

— Διότι μοὶ ἐφάνη ὅτι εὐρίσκεσθε εἰς ἐπικίνδυνον ἐρεθισμὸν, καὶ ἐπειδὴ ἐνόμισά ὅτι δυνατόν νὰ λάβητε ἀνάγκην φίλου ἀφωσιωμένου καὶ εὐλαβοῦς, ὅπως σὰς ὑπερασπίσῃ...

— Ὅπως με ὑπερασπίσῃ;... Καὶ ὑπὸ τίνος ἀπειλοῦμαι;

— Ἀπειλεῖσθε ὑπὸ μεγάλης δυστυχίας, ἐάν ὑπακούσητε εἰς τὸ μῖσος σας.

Ἡ Γενεβιέβη ἔσχε νευρικὸν γέλωτα, καὶ πάραυτα προσέθηκε:

— Ἐχω ἄδικον νὰ κρύπτωμαι. Ἐχω τὸ δικαίωμα νὰ μισῶ... Ὑμεῖς προβλέπετε δυστύχημα... Λοιπὸν, σὰς λέγω, ὅτι δύνασθε νὰ προβλέπητε καὶ ἐγκλημα...

— Σᾶ, παρακαλῶ, κυρία, ἐπανέλθετε εἰς ἐαυτήν.

— Λέγετε καθ' ἑαυτὸν, ὅτι εἶμαι τρελλή... Ὅποια πλάνη!... Ἀκολουθήσατέ με καὶ θὰ ἴδῃτε...

Ὁ Τουρζῆς ἤρνεϊτο. Ἐκείνη τὸν ἔσυρε, κρατοῦσα αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ σφίγγουσα τοὺς δακτύλους του με ῥώμην ἀνδρός...

Ἐν τῇ ὁδῷ ἦν διέσχιζον, ὀλίγα καταστήματα διετέλουν εἰσέτι ἀνοικτὰ, καὶ αὐτὰ δὲ κατὰ μικρὸν ἐκλείονο, ἐν πρὸς ἐν. Ἡ ἐρημία ἦτο πλήρης, ἐν τῇ κατὰ τὸ ἡμισυ κοιμωμένη ἦδη μικρᾷ πόλει. Αἶφνης ἡ Γενεβιέβη ἀφῆκε τὴν χεῖρα τοῦ Τουρζῆ.

— Περιμένετε με...

Ἐν φαρμακείον πρὸ αὐτῶν, ἔμενον ἀνοικόν. Ἡ Γενεβιέβη εἰσῆλθε, μετὰ τὴν μορφήν ἀποκεκαλυμμένην, ἀποφασιστικῆ. Ὁ φαρμακοποιὸς ὑπνωττε πρὸ τοῦ γραφείου του. Τῷ ἀπηύθυσε τὸν λόγον. Ὁ ἄνθρωπος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν, ἀρνούμενος ὅτι τῷ ἐζήτησεν. Τότε, ἀνέσυρε χαρτοφυλάκιον ἐκ τοῦ κόλπου της καὶ ἐξαγαγούσα εἰδείξε τὸ ἐπισκεπτήριόν της. Ὁ φαρμακοποιὸς προσέκλινε. Δὲν ἐδίσταζε πλέον. Ἔτεινε τὴν χεῖρα εἰς τὰς φαρμακοθήκας, καὶ ἀνέσυρε φιάλην περιέχουσαν ὑγρὸν διαυγές, σχεδὸν ὅμοιον πρὸς τὸ ὕδωρ· ἔχυσεν ἐξ αὐτοῦ ἐντὸς φιαλιδίου, τὸ ὁποῖον ἐσφράγισε καὶ ἐνεχείρισεν εἰς τὴν κόμησσαν, ἥτις τὸν ἐπλήρωσε καὶ ἀπῆλθεν.

Ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ὁ Τουρζῆς εἶδε τὰ πάντα... ἐμάντευσεν ἐν τρομερὸν σχέδιον... δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐνοήσῃ...

Εἶνε τρελλή... Τίς λοιπὸν θὰ δυνηθῇ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ;

Ἡ Γενεβιέβη τὴν ἐπανεύρεν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου ἀκίνητον, κατεληγμένον ὑπὸ φρίκης. Τὸν ἐκίνησε διὰ νευρικῆς χειρὸς.. ἐγέλασεν... ἐξέσχισε τὸν περιβάλλοντα τὸ φιαλίδιον χάρτην καὶ εἰδείξε τὴν ἐπιγραφὴν.

— Θεϊκὸν ὄξύ... Ἐννοεῖτε τώρα;

— Γενεβιέβη, δὲν θὰ πρᾶξετε τοῦτο...

— Καὶ διατί; Τίς θὰ με ἐμποδίσῃ;

— Κυρία, σὰς καθικετεύω, ἐπανέλθετε εἰς σεαυτήν, σκέφθητε ὀλίγον... Τοῦ ο εἶνε μέγχα ἐγκλημα, τὸ ὁποῖον τίποτε δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ. Ὅποῖον σκάνδαλον! Καὶ δὲν εἴθε μόνη! Ἔχετε τὸν πατέρα σας! Ἔχετε τὸν υἱὸν σας! Καὶ τὴν Μαγδαληνὴν, ἥτις εἶνε ἐπίσης κόρη σας!... Θεέ μου, τί νὰ εἴπω, τί νὰ πράξω διὰ νὰ τὴν καταπεισῶ;

— Μὴ προτιπθεῖτε θὰ ἦτο ἀνωφελές, τὸ σχέδιόν μου εἶνε ἀποφασισμένον.

Ἐπειδὴ τὸ φαρμακείον τοῖς ἐφώτιζε, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διαβάτης βραδύνας τοὺς παρετήρει μετὰ περιεργείας, ὁ δικαστὴς τὴν ἔσυρε. Ἐκείνη ἀντίστη, ἀλλὰ σχεδὸν τὴν ἠνάγκασε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Ὅταν εὐρέθησαν ἐντὸς τῆς σκοτεινοτάτης ὁδοῦ, ἐνθ' ἔτρεχε κατόπιν της πρὸ μικροῦ, ἤρξατο καὶ πάλιν νὰ τὴν παρακαλῇ:

(ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ἘΡΩΤΟΣ

(Τὸ Φιγαρὸ πρό τινος εἶχε θέσει εἰς τὰς ἀναγνωσρίας αὐτοῦ διαγώνισμα ἐπὶ τοῦ ζητήματος: Ποῖον εἶνε τὸ βιβλίον, ὁπερ ἀβρότερον καὶ εὐγλωττότερον πραγματεύεται τὸ ζήτημα τοῦ ἔρωτος;,, Ὁ κ. Ἐρρέτος Ρενὰν, παρακληθεὶς ἔγραψεν ἄρθρον χαριέστατον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἐξ οὗ ἀποσπῶμεν τινὰς παραγράφους):

Ἐπιμένετε νὰ λάβητε τὴν γνώμην μου ἐπὶ τοῦ χαριέντεος διαγωνίσματος, τὸ ὁποῖον ἐθήκατε εἰς τὰς ἀναγνωσρίας ὑμῶν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος: «Ποῖον εἶνε τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἀβρότερον καὶ εὐγλωττότερον ἐπραγματεύθη περὶ ἔρωτος;» Μὲ πληροφορεῖτε, ὅτι μέγχα ἀριθμὸς ἀναγνωστῶν ὑμῶν ἀπῆντησαν ὑμῖν: «ἩΒίβλος, τὰ Εὐαγγέλια», καὶ με ἐρωτᾶτε, τί στοχάζομαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης συμπτώσεως. Οἱ σκῶπται θὰ ἴδωσιν ἴσως ἐν τούτῳ τελειοποιημένην ὑποκρίσιν, ὡς ἐάν ἤθελον, τρόπον τινά, αἱ ἀναγνωστριά σας ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι δὲν ἀνχνινώσκουσιν ἄλλα βιβλία. Ἡ ἀντίρρησης ὀλίγον θὰ με συνεκίνηει, καθότι, ὁμολογῶ ὅτι ἀγαπῶ τὰς γυναῖκας αἵτινες δὲν ἔχουσιν ἄλλην φιλοσοφίαν ἐκτὸς τῶν θρησκευτικῶν βιβλίων των, ἐάν ἁπομὲν αὐτὰ εἰσὶν ἀγα-